

Näin kuvataan

TOIMINTAA SISÄLLÄ

Ajankäyttö tuntia:

Vaikeusaste:

NÄIN PÄÄSET ALKUUN

Urheiluhalli valaistaan yleensä korkealle sijoitetuilla loisteputkilla. Joskus keinovaloon sekoittuu päivänvalo. Hämärä voi houkuttaa käyttämään salamaa, mutta se ei ole kovin järkevää. Salamalaitteen valotusaika voi silloin olla korkeintaan 1/250 sekunti, joka ei riitä nopean liikkeen vangitsemiseen. Myöskään salaman kantomatka ei useimmiten riitä, ja lopulta salaman välähely saattaa jopa häiritä urheiluvoitoksia. Siksi paras lähtökohta on valovoimainen objektiivi ja kamera, joilla saa laadukkaita kuvia myös suurilla herkkyksillä.

Toimintakuvaus on mielenkiintoinen ja kimurantti valokuvauksen laji, mutta esimerkiksi urheiluhalleissa valo on kammottavan huonoa. **NÄIN VALOTAT KUVAT OIKEIN JA SAAT VÄRIT TOISTUMAAN OIKEIN.**

Hämärä urheiluhalli on kameralle yksi vaikeimmista paikoista. Moni on joutunut pettyneenä toteamaan, ettei yksikään nopeatempoisista urheiluvoitoksista otettu kuva ollut terävä, ja väritkin olivat kaameat. Niin käy, jos kalusto on vääränlainen tai säädöt pielessä. Ensinnäkin on käytettävä kameraa, joka tekee teräviä ja kohinattomia kuvia, kun herkkyyttä joudutaan lisäämään valotusajan lyhentämiseksi. Urheilussa on nimittäin välttämätöntä käyttää lyhyitä valotusaikoja juuri oikean hetken vangitsemiseksi, kun esimerkiksi pallo laukaistaan kohti maalia tai kun judoka onnistuu heitossaan.

Myös 18–55 mm pakettiojektiivin ominaisuudet loppuvat lyhyeen, koska sen valovoima ei riitä taustan pehmentämiseen niin, että pääkohde nousisi kunnolla esiin. Aukon tulisi olla mielellään F1,8–F2,8. Myös teleobjektiivi on hyvä pitää käden ulottuvilla. Sen ei välttämättä tarvitse olla järeä 400-millinen – vähemmäläkin pärjää. Oikea pituus riippuu siitä, miten kaukana kohteesta kuvataan. 70 mm objektiivi riittää joissakin tapauksissa, kun taas joskus tar-

vitaan 200 mm polttoväliä. Valovoimainen F1,8 normaaliobjektiivi maksaa reilut sata euroa. APS-C -kennolla varustetussa kamerassa sen pituus vastaa polttovälikertoimen takia 75 millimetriä, eli normaalista tuleekin pikkutele.

Hallitse valkotasapainoa

Valkotasapaino on aivan yhtä tärkeä. Urheiluhallin loisteputket sekä lattija- ja sisustusmateriaalit voivat tehdä kuvien väreistä rumia. Parasta on kuvata raakatiedostoja, joihin kuvankäsittelyvaiheessa voidaan helposti hakea oikea valkotasapaino. Jos kuvaat jpg-tiedostoja, voit koikeilla 3200 ja 3500 kelvinin värilämpötiloja. Mieti sommittelua ja kuvakulmia. Tarkastele hallia ja etsi paikka, josta toimintaa voi kuvata läheltä. Pyri siihen, että kuvan tausta on rauhallinen. Säädä kamera sarjakuvaukselle ja anna mennä. Vain harvoista kuvista tulee hyviä. Pysy jossain aikaa samassa paikassa, kunnes olet kuvannut jonkin verran ja päässyt paremmin perille siitä, mitä on tapahtumassa. Sen jälkeen voit taas siirtyä uuteen paikkaan. ■

1 Kuvaa mieluiten raakatiedostoja. Silloin valkotasapainoa voidaan parhaiten säätää kuvankäsittelyssä. Ellei kameralla voi kuvata monen raakakuvan sarjoja, voit valita jpg:n. Siihen joutuu moni ammattilainenkin useissa tilanteissa tyytymään.

2 Valitse keskustapainotteinen valonmittaus, kun on tärkeää, että pääkohde valottuu oikein ja on sävykäs. Valo mitataan silloin pääasiassa kuvan keskeltä. Joissakin tilanteissa voidaan käyttää pistemittausta, jossa vain aivan kuvan keskusta otetaan huomioon.

3 Valovoimainen 50 mm objektiivi, jonka suurin aukko on F1,8 vastaa APS-C -kennoisessa kamerassa 75 mm:ä ja on valovoimaisen telen halpa vaihtoehto. Esimerkiksi aukolla F5,6 on kohteen ja taustan välimatkan oltava pitkä, jotta tausta pehmenisi riittävästi.

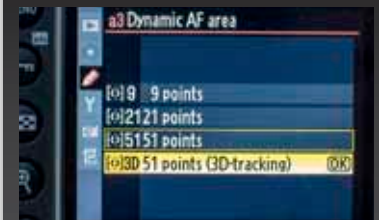

1 Kuva kuuluu viiden kuvan sarjaan, joka otettiin noin kuuden metrin päästä judokoista 1/800 sekunnin valotusajalla. Käytetty polttoväli oli 75 mm. Rajaus oli varsin tiukka.

2 Herkkyys oli ISO 1600. Huomio kohdistettiin kamppailevaan pariin aukolla F2,5. Suurella aukolla saatiin tausta pehmentettyä, ja samalla voitiin käyttää nopeita valotusaikoja.

3 Kamera oli keskustapainotteisella valonmittauksella. Valkotasapaino säädettiin Adobe Camera Raw:ssa, ja sekavalon keltaisen sävyt poistettiin. Puvut ovat nyt viitivalkoisia.

ASIAANTUNTIJAN NEUVO

Jatkuva tarkennus on toimintakuvauksessa välttämätön. Aina sekään ei riitä. Osassa Nikonin kameramalleista on 3D Focus Tracking -tarkennusasetus, jossa kamera tutkii väreit ja liikkeen ja lukittuu siihen kohteeseen, johon tarkennettiin, vaikka se liikkuisi. Canonilla on vastaava toiminto EOS-1D X -huippumallissa.

Poul Siersbæk,
uutistoimittaja

4 Korkeintaan 1/500 sekunnin valotusaikoihin pääsemiseksi on tarpeen käyttää suurta herkkyyttä. ISO 1600–ISO 3200 toimii hyvin useimmissa uusissa järkkäreissä. Kannattaa valita yksi ainoa tarkennuspiste käyttöön. Keskimääräinen piste on varmin.

5 Valitse jatkuva tarkennustapa. Tällä tavoin varmistetaan, että tarkennus seuraa liikkuvaakin kohdetta. Jatkuva tarkennustapa valitaan kameramallin mukaan painikkeesta tai kameran valikosta. Käytä sarjakuvausta, jos mahdollista, ja pane kuvanvakain päälle.

6 Avaa kuva Photoshopin tai Elementsin Camera Raw:ssa. Valitse White Balance Tool. Napsauta kuvan harmaata tai valkoista aluetta. Lisää kontrastia vetämällä Whites arvoon +26 ja Blacks arvoon +10. Clarity ja Vibrance saavat olla +25. Terävoitää hiukan.